

Позитивних результатів щодо збереження здоров'я дітей можна досягти за умови, коли соціальний працівник виступає у ролі координатора співпраці школи, сім'ї та інших соціальних інституцій, а також координатором взаємодії між батьками та учителями, спрямованої на формування здорового способу життя, профілактику шкідливих звичок. Формування таких компетентностей передбачено представленими освітніми програмами. Зокрема, серед фахових компетентностей майбутніх магістрів соціальної роботи є «здатність здійснювати і координувати процес розробки та впровадження соціальних і соціально-педагогічних технологій; готовність до ведення просвітницької, профілактичної та консультативної діяльності; здатність забезпечувати координацію діяльності різних інститутів соціального виховання у процесі стимулювання дітей та молоді до участі у суспільному житті» [3].

Отже, у дискурсі сучасних соціальних та освітніх трансформацій зростає потреба у здатності майбутніх соціальних працівників до діяльності щодо збереження здоров'я дітей і молоді. Професійна підготовка до такої діяльності має бути комплексною, здійснюватися на теоретичному та практичному рівнях, під час аудиторних занять і в процесі проходження практики. Реалізація компетентнісного підходу при організації освітнього процесу забезпечує ефективність підготовки соціальних працівників, у тому числі і формування у них компетентностей, пов'язаних зі збереженням соціального, психічного та фізичного здоров'я дітей і молоді.

Список використаних джерел

1. Карпенко О. Г. Професійна підготовка соціальних працівників в умовах університетської освіти: науково-методичний та організаційно-технологічний аспект: монографія / за заг. ред. С. Я. Харченко. Дрогобич : Коло, 2007. 374 с.
2. Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого рівня вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота». URL: <https://drive.google.com/file/d/1McdQUGgJDSgSQwGZMWI-TN7oAFbW8zIw/view>
3. Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти другого рівня вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота». URL: https://drive.google.com/file/d/1mlrEuSBe_G0z1gIFis8E22nd0I5076Sd/view
4. Романовська Л. І. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до професійної діяльності та позитивні тенденції такого процесу в Україні. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2013. №2(8). С. 224 – 227.

Останіна Н. С.,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя (м. Ніжин, Україна)

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ОРГАНІЗАТОРА ПОЗАШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ

Сьогодні обдарована особистість є великою цінністю суспільства. В умовах перебудовного часу Україна, як і більшість європейських країн, відчуває нагальну потребу у висококваліфікованих обдарованих працівниках в економічній, соціальній, політичній та інших сферах життєдіяльності суспільства. Державна політика сьогодення спрямовується на розвиток інтелектуального потенціалу країни, на підтримку обдарованих дітей та молоді, привертання уваги суспільства до проблеми обдарованості. Отже, створення умов для розвитку творчих здібностей людини набуває особливої актуальності, потребує якісно нового підходу до освіти на основі інтеграції зусиль держави, освіти, громадськості.

Проблема обдарованості знаходиться у центрі уваги психологів та педагогів вже достатньо тривалий час. Основні теоретичні питання, пов'язані з проблемою виявлення і розвитку

обдарованих дітей, висвітлено в науковій літературі багатьма вченими, зокрема, в ряді психолого-педагогічних публікацій Алфімова, В., Батдієвої З. Зеленової С., Рубінштейна С., Дж. Фрімана, Чудновського В., Юркевич В. та ін., де відзначається, що обдарованість – це приховані потенційні можливості особистості, цілісний вияв яких можливий завдяки ініціативності організатора, вихователя з великим досвідом педагогічно-творчої співпраці та спеціальних знань з цього питання[3, с. 10]. Характеризуючи обдарованих дітей різного віку провідні науковці зазначають, що такі діти вирізняються серед однолітків яскраво вираженими можливостями в досягненні результатів на якісно вищому рівні, який перевищує певний умовний «середній» рівень: їхні успіхи не є випадковими, а виявляються постійно.

Вирішення питання щодо формування й розвитку у працівників позашкільних закладів професійної готовності до роботи з обдарованими дітьми ми бачимо саме в умовах навчальних закладів вищої школи, оскільки вся ця система спрямована на реалізацію запитів і актуальних потреб сфери позашкільної освіти. Зміст навчальних дисциплін, які викладаються у вищій школі, передбачає формування у здобувачів вищої освіти:

- навиків опанування нормативно-правової бази забезпечення роботи з обдарованими дітьми в сфері позашкільної освіти;
  - вмінь створення умов щодо формування практичних навичок обдарованої дитини задля саморозвитку;
  - навиків із підтримки обдарованих дітей до адаптації в сучасних реаліях розбудови суспільства;
  - залучатися до розробки цілісної системи співпраці з обдарованими учнями;
  - використання сучасних методів і форм роботи з обдарованими учнями;
  - впровадження інноваційних підходів до організації роботи з обдарованими учнями;
- система діагностики готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями.

На базі вищої школи процес реалізації підготовки фахівця позашкільної сфери включає:

- формування мотивації діяльності фахівця позашкільної сфери, способів рефлексії та корекції;
- проектування оптимального змісту навчання здобувачів вищої освіти, вибір адекватних методів, форм і засобів навчання.
- розроблення системи підготовки до роботи з обдарованими учнями;
- спрямування діяльності здобувачів вищої освіти на поглиблення знань і розвиток умінь;
- моделювання та проектування способів дій, що зумовлені актуальністю формування особистості майбутнього фахівця до рівня професійної компетентності педагогічних працівників.

Шляхами реалізації підготовки фахівців, готових працювати з обдарованими дітьми в закладі позашкільної освіти, є:

- забезпечення викладання тематичних та авторських курсів, спецкурсу на фахових курсах здобуття вищої кваліфікації;
- забезпечення проведення обласних науково-практичних семінарів з обміну досвідом співпраці з обдарованими дітьми;
- координація діяльності районних (міських) методичних кабінетів (центрів) щодо впровадження системи підготовки фахівця позашкільного закладу до роботи з обдарованими учнями;
- надання методичної допомоги керівникам, методистам районних (міських) методичних кабінетів (центрів), керівникам та вчителям загальноосвітніх навчальних закладів з питань підготовки до роботи з обдарованими учнями;
- забезпечення організації й проведення на належному рівні самостійної роботи обдарованої дитини в позашкільному закладі.

До того ж, підготовка організатора позашкільного закладу має включати в них:

- формування знань і вмінь, необхідних для успішної та результативної роботи з обдарованими учнями; готовність цілеспрямовано поєднувати різні види діяльності на занятті; організовувати самостійну роботу учнів, раціонально використовувати завдання практичного й творчого рівнів; застосовувати диференційований та індивідуальний підхід до

учнів; надавати учневі свободу вибору галузі застосування своїх здібностей, методів досягнення мети; заохочувати роботу над власними проектами; надавати своєчасну допомогу учням, які висловлюють відмінну від інших точку зору.

Отже, зважаючи на потребу суспільства у розвитку творчих здібностей дітей, важливою є педагогічна орієнтація організаторів – вихователів до створення умов творчої діяльності вихованців. Обдарована особистість сама собі допоможе, якщо вчитель підтримає її творчість. Тому й організатор має бути творчим, щоб навчальний процес був цікавим, різнобічним та результативним. Організатор роботи з обдарованою дитиною, з одного боку, повинен мати особисте бажання розвивати в учнів творчі здібності, а з другого, усвідомлювати, що в традиційний механізм підготовки й проведення заняття потрібно вносити суттєві зміни. З цього погляду критеріями творчої діяльності організатора є:

розроблення інноваційних підходів до навчально-виховного процесу;

модернізація змісту, форм, методів і засобів навчання й виховання з метою розвитку здібностей і обдарувань учнів;

вміння здійснення систематичного самоаналізу своєї роботи та професійної діяльності інших колег з метою творчого узагальнення власного досвіду і досвіду своїх колег;

вияв гнучкості під час вибору оптимальних методів і форм роботи з обдарованими учнями.

Важливою якістю організатора позашкільного закладу є чуйність до переживань та потреб дітей, бо тільки такий організатор здатний допомогти їм впоратись з перевантаженнями, негативними емоціями від неочікуваних проблемних ситуацій.

Організатор має бути доброзичливим до «творчих пошуків» дитини, вміти приймати і спокійно обговорювати навіть такі варіанти дій, рішень, які, на перший погляд, здаються дивними. Невиправні негативні наслідки може мати байдужість педагога до успіхів дітей. Значне завищення чи заниження вимог до дитини, необ'єктивність в оцінках також не можуть заохочувати до прояву творчих здібностей [1], [2].

Таким чином, актуальність теоретичних і методичних проблем виявлення та підтримки обдарованих дітей на даному етапі розвитку суспільства висуває серед головних завдань освітніх закладів завдання з виявлення обдарованості у дитини, розвитку здібностей цієї особистості, її творчого становлення, формування уміння самоудосконалюватися: освітні заклади повинні створювати сприятливі умови для самовираження особистості в різних видах діяльності, розкриття її нахилів; залучити учня до такої діяльності, за якої б реалізувалися його можливості.

Список використаних джерел

1. Концепція обдарованості // Обдарована дитина. 2000. №1 С.5-9.
2. Остапчук В. Обдаровані діти. Які вони? // Шкільний світ. 2009. №19. С.9-10.
3. Геник Степан, Грицишин Марія, Дейчаківський Ігор Обдарована дитина. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2007. 544 с.

Петенок А. В.,

здобувачка вищої освіти 3 курсу, група МСРп-201

Національний університет «Чернігівська політехніка»(м. Чернігів, Україна)

Науковий керівник: **Ревко А. М.,**

доктор економічних наук, доцент, професор кафедри соціальної роботи

Національний університет «Чернігівська політехніка»(м. Чернігів, Україна)

ЕЙДЖИЗМ ЯК СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА ДИСКРИМІНАЦІЇ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ В УКРАЇНІ

Світова тенденція зростання чисельності людей похилого віку у структурі населення характерна і для нашої держави. Згідно з прогнозом фахівців Інституту демографії та